

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENÉZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Fél évre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HÍRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereske-
dők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora
1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitottéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Gazdasági politika.

II.

Jól ismerjük azokat az érveket, melyeket a védvámok ellen fölhozni szoktak: hogy azok által a földbirtokos-ostály részére kiváltságok terem-
tése a többi társadalmi osztályok rovására, hogy a legfontosabb élelmi
szükségletek az által megdrágítottak, tehát a fogyasztó közönség s külön-
sen az iparral és kereskedelemmel fog-
lalkozók megkárosítottak, a legfonto-
sabb áruk külforgalma meghiúsítottatik,
hogy a védvám a csempészet előmozdi-
títja sat. sat. s hogy egyáltalában a
védvámrendszer liberális és igazságos
közgazdasági politikával össze nem
egyeztethető.

És mindennek dacára — legalább a
jelenlegi viszonyok között — mel-
lőzhetleneknek tekintjük a védvámok,
még pedig hathatós védvámok alkal-
mazását.

Mert vessünk csak egy pillantást
azokra a tényezőkre, melyek mezőgaz-
dasági vállalatoknál a tiszta jövedel-
met eredményezik. A mezőgazda jöve-
delme függ: A termés nagysága és
minőségétől, — a termelési költségek
mértékétől s végre a termények árától.
Vagyis minél nagyobb és jobb a ter-
mésünk, minél csekélyebb a termelési
költség és minél magasabb a termények
ára, annál nagyobb a jövedelem. En-
nek a tételnek az igazságát senki sem
vonhatja kétségbe.

Nem vitatjuk, hogy a termelés
mennysége és minősége tekintetében a
főlörsolt intézkedések, kivált a termel-
és technikájának tökéletesítése által
még lényegesen fokozható: szintoly
kétségtelen az is, hogy a termelési
költség is ezen intézkedések által, te-
hát védvámok nélkül is, leszállítható.

Hanem bizonyos színvonal alá a
termelési költségek az említett esz-
közök segítségével sem süllyeszthetők,
minél fogva a mezőgazdasági termelés
által előállított termények előállítási
költsége sem szállítható bizonyos szí-
nvonal alá, s minél fogva kedvezőtleneb-
bek a termelési főtételei, annál nagyobb
általában a termelési költség és a ter-
mények előállítási ára, mely a forgal-
mi ár minimumának tekinthető, mint-
hogy a termények ára állandóan, vagy
tartósan nem lehet alacsonyabb, mint
az előállítási költség, különben a vesz-
teséggel termelő gazda — tönkre megy.

A jövedelmező mezőgazdasági ter-
melés tehát a termények árától van
föltételezve, — azonban az árak sza-
bályozására a kormánynak más módja
és eszköze nincs, mint a védvám, s
azért a jövedelmező gazdálkodás fő-
biztosítékát a védvámokban látjuk.

Eddigél pedig csak a gabonára,
illetve a buzára s azonkívül a gya-
pura terjedt ki a világverseny; ujáb-
ban azonban a többi gabonanevekre
és egyéb növényi terményekre, len,
kender, gyümölcs sat., sőt még a
husra is kihatott az, hiszen Ausz-
triából is szállítanak már húst a bé-
csi piacra.

Tehát nemcsak egy-két, hanem a
közeli jövőben már a legtöbb mező-
gazdasági terménynél érvényre fog
jutni a világverseny árcsökkenő ha-
tása, mely elől sem a termelés tech-
nikájának fejlesztése, sem a termelési
irány megváltoztatásával nem fog le-
hetni kitérni.

Ha tehát a mezőgazdaságot a fej-
lettség és belterjesség jelenlegi fokán
akarjuk tartani, nem marad egyéb
hátra, mint az árszabályozás céljából
védvámokat alkalmazni. Mert gazda-
sági törvény, hogy a mezőgazdaság
belterjessége az árak jövedelmezőségé-
től van föltételezve s ha az árak jö-
vedelmezősége hanyatlak, leszáll azzal
a kezelési belterjességgel, vele a birtok
jövedelme s értéke, mi nemcsak nem-
zeti vagyonvesztést, hanem a tör-
ténem tanúsága szerint: általános

kulturális és politikai sülyedést is von
maga után . . .

Helyesen alkalmazva, az agrárva-
mok sem a belföldi ipart, sem a bel-
földi kereskedelmet nem gátolják egész-
séges fejlődésében, mert kétségtelen,
hogy virágzó s független iparnak és
kereskedelemnek alapfeltétele: a virágzó
mezőgazdaság. Hasznát a jelen viszo-
nyok között a szabad kereskedelemnek
főképp csak a nagy tőke hatalmán ala-
puló s a világfogyasztást szolgáló nagy-
ipar, valamint a nemzeti termelés fő-
lőslegét közvetítő külkereskedelem ve-
szi, de a mezőgazdasági termelés a véd-
vámok oltalmát nem nélkülözheti ad-
dig, a míg terjeszkedésének a szom-
szédállamok vámsorompói útját állják.

Ha a magyar földbirtokost nem
akarjuk koldusbotra juttatni s vele
együtt összes nemzetgazdaságunkat tönk-
re tétetni, — úgy tovább nem enged-
heti a kormány és törvényhozás egész
gazdasági létünket pusztán a bécsi
hatalmasok és osztrák ipar ja-
vált kockára tenni. Minden nap,
minden jelenség azt dörgei fülünkbe:
Magyarország közigazdasági, különösen
mezőgazdasági politikája tovább nem
nélkülözheti a protectiv vámot, mint
az egyedüli eszközt az árak biztosí-
tására.

(—)

Politikai hírek.

Képviselői beszámoló. Tompa Antal az
ókanizsai választókerület népszerű képvise-
lője — mint onnan írják — szeptember hó
első napján mondja el beszámoló beszédét Ó-
kanizsán. — Ez alkalommal a függetlenségi
párt tagjai közül Ugron Gábor, Meszlényi La-
jos, Bartók Lajos és Sima Ferencz képvise-
lők is elkísérik Tompa Antalt választókerü-
letébe.

A nemzetiségi gyűlés ellen. Liptó-Szt.-
Miklós város képviselő-testülete csütörtöki
ülésében határozatilag kijelentette, hogy a
nemzetiségi népgyűlés itteni tagjai senkitől
megbízást nem kaptak, senkit nem képvisel-
tek. Határozatilag kimondták ezután, hogy
ama népgyűlés határozatait rosszalják és el-
ítélik minden tendenciát, a mely az állam
integritása ellen irányul.

Az elfogott ügyvéd.

Dr. Takáts Zoltán esete.

Budapest, aug. 30.

Tegnap távirataink kiegészítésével ad-
juk az alábbi részletes tudósítást:

A hír.

Olyan hírről számolunk be mostan,
mely mindenfelé nagy szenzációt fog kel-
teni.

Arról van ugyanis szó, hogy a fővárosi
államrendőrség tegnap este letartóztatta dr.
Takáts Zoltán fővárosi ügyvédét, mert ala-
pos gyanu van arra, hogy a Berecz testvérek
által a magyar leszámítoló- és pénzváltóbank
kárára elkövetett ötven ezer frtos sikkasztás-
ban neki is része van.

A letartóztatás híre a késő éjjeli órák-
ban már elterjedt a fővárosban, s mindenütt
élénk izgatottsággal beszéltek róla az em-
berek.

Takáts Zoltán ügyvédet jól ismeri a
fővárosi közönség. Nem volt nagyobb ugnye-
vezett „homályos“ ügy, melyben ő, mint
ügyvéd ne szerepelt volna. Legutóbb is a
posztikszilvi tolvajának, az öreg Csombor Im-
rénének volt az ügyvéde s még jól emlékszik
mindenki azokra a hecczekre, melyeket Ta-
káts ügyvéd létre is elkövetett.

Nem volt tünnetes, melyben részt ne
vett volna, s nem szalasztott el egyetlen al-
kalmat se, hogy a rendőrségnek, ha mind-
járt ok nélkül is, — ne törjön borsot az
orra alá.

Az esetről ezeket írják:

Az előzmények.

1892. május 1 én a magyar leszámítoló
és pénzváltóbank egyik alkalmazottja, Berecz
Antal 49.450 forintot sikkasztott és ez ösz-
szeggel megugrott. Utközben azonban osztrák

területen elfogták és néhány nappal később
letartóztatták Pólabán öcsését Berecz Edét is,
kinél a sikkasztott pénz egy része is megta-
laltatott. A két testvér elfogatásával össze-
sen 28.000 frt került meg a leszámítoló bank
pénzéből, 21.000 frt pedig eltűnt. A törvény-
szék a két Berecz elítélte Antal öt esztén-
dőre, Edét két évi fegyházra. Berecz Antal
szökésének egyik epizódja az volt, hogy a
budapesti főkapitányság megkeresésére az ösz-
ses vidéki rendőrségek utasítást kaptak a vo-
natok ellenőrzésére.

Nagy-Kanizsán Farkas rendőrkapitány
a déli vasut azon vonatján szemlélte meg az
utasokat, melyeken Berecz Antal vette útját
Triest felé. A midőn a kapitány az ő kupé-
jába lépett, Berecz hidegvérrel azzal igazolta
magát, hogy ő dr. Takáts Zoltán fővárosi új-
ságró és egyszersmind bemutatott egy ren-
dőri engedélyt, mely Takáts Zoltánnak, az
akkor még fennállott Budapesti Újság mun-
katársának nevére szólott. A kapitány e passe-
partout láttára akadálytalanul tovább utaz-
tatta Bereczet, de osztrák területen már nem
imponált a főkapitányi igazolvány és Berecz
letartóztatásakor előkerült Takáts igazolványa,
mely most — évek után — Takáts áruló-
jává lett.

A gyanu.

Mialatt Bereczék ellen folyt az eljárás,
se a rendőrség, sem a törvénytörő egy per-
czig sem gyanúsította dr. Takáts Zoltánt a
bűnrészséggel. Berecz Antal maga vallotta,
hogy az ő igazolványt régebben kapta Ta-
kátsól, ki azóta a fővárosban sem tartozko-
dik. Takátsot ez ügyben ki sem hallgatták.
Ő a sikkasztás idejében kir. aljegyző volt a
zilahi törvénytörő és a rendőrségnek eszé-
be sem jutott a bírósági tisztviselőről felté-
telezni, hogy a sikkasztókkal összejártszik.

Ezt a gyanut csak néhány hó óta kez-
te táplálni, a mióta Takáts mint fővárosi
ügyvéd sok galibát okozott a főkapitány-
ságnak.

Azóta kezdtek egyes defektívek emle-
getni, hogy Takáts ügyvéd urnak nem áll
egészen rendben a szénája és a mikor a fia-
tal ügyvéd zajos szereplése által mindinkább
jobbann magára terelte a rendőrség haragját,
egész nyilvánosan beszélték rendőri körökben,
hogy Takáts Zoltánnak megfog gyűlni a baja
a Berecz-ügyből kifolyólag.

Dr. Takáts Zoltán értesült e hírlésekről
és minden színelte nyugodtsággal mellett
még sem tudta egészen palástolni zavarát
és nem egyszer így kiáltott fel ismerősei
előtt:

— Majd meglátják, a rendőrség min-
denáron fog valamit tenni ellenem, hogy
tönkre tegye ügyvédi irodámat!

Mindazonáltal Takáts nem nyugodott és
a hol csak tehetett, csinyekkel igyekezett a
rendőrség működését megzavarni. Így leg-
utóbb a Csombor-féle ügyben megpróbálta
Csomborral és a rendőrséggel ugyanazt az
eltűnési komédiát játszani, mint annak ide-
jén Széless Adorjánál, de Csombor maga
megirta a rendőrségnek tartózkodási helyét.

A napokban Takátsnak az „Aranyas“
fogadóban heves összetűzése volt egy detek-
tívtel, a mikor ez nyiltan azt vágta az ügy-
véd szemébe:

— Dr. ur jobban tenné, ha a maga
dolgait hozná rendbe és itt nem zavarja má-
sokat.

Takáts erre felvilágosítást akart kérni,
de a detektív ezt neki kereken megtagadta.

A tény azonban az, hogy a rendőrség
hetek óta figyelemmel tartotta Takáts Zol-
tán költekezéseit, mert egy a löportárdülői
fogházból kiszabadult rabnak a rendőrség tu-
domására jutott kijelentése szerint az ugyan-
ott fogva volt Berecz Ede egy ízben azt
mondta volna, hogy Takáts Zoltánnak is ré-
sze volt az escompte-banki sikkasztásban.

A gyanu beigazolása.

Berecz Ede ez év május 22-én hagyta
el a löportárdülői fogházat, a mennyiben
akkor bocsátották feltételes szabadságra. —
„Először felkereste Nagyterényben lakó szü-
leit, de ezek megtagadták a rossz utra tért
fiutól minden támogatást, mire Berecz kato-
nasági idejének leszolgálására jelentkezett.
Ez idő szerint Berecz Ede tényleg a hon-
védségnél szolgált és a régi fegyvergyári hon-
védlaktanyában időzött.

Berecz Ede július hó folyamán felke-
reste Takáts Zoltán drt és kért tőle pénzt.

Dr. Takáts Zoltán néhány frtot át is adott
a megszorult embernek és ismerősei előtt pa-
naszkodott, hogy mindenki azt hiszi róla,
hogy mennyire vagyonos, úgy, hogy egész
idegen embereket is kell neki segélyezni.
Egy detektív azonban, a ki látta Berecz
Edét Takáts-tól kijönni, erről jelentést tett
a főkapitányságnál, mire Berecz Edét be-
idézték a rendőrséghez, de ez ott kereken
megtagadott minden közönséget Takáts Zol-
tánnal és csak annyit engedett meg, hogy ő
mint régi ismerősehez ment el Takáts-hoz.

Időközben azonban Berecz Edének oka
volt megáltoztatni a Takáts Zoltánnal szem-
ben való magatartását, mert e f. hó közepén
egyesen felment dr. Takáts irodájába s ott
kereken kijelentette, hogy ha ő meg nem
kapja az ügyvédnél fekvő pénznek reá eső
részét, akkor tudni fogja teendőit. Takáts
ekkor kérésre fogta a dolgot és türelemre
kérte fel Berecz Edét ki e hó 25-éig adott
is neki terminust a pénz megszerzésére. Idő-
közben Berecz Ede a szegedi börtönben fogva
lévó bátyjának is írt egy chiffrizott leve-
let, melyben arról értesíti őt, hogy a Takáts-
nál fekvő pénzük elveszett.

Berecz Antal ekkor arra kérte öcsét,
hogy jöjjön le hozzá és beszélje meg vele a
teendőket. E hó 14-én a két testvér tényleg
találkozott egymással a szegedi Csillagbörtön-
ben és az ott történt megbeszélés alkalmá-
l megállapodtak abban, hogyha Takáts e
hó 25. nem fizet nekik, akkor ők az escompte
bank igazgatóságának elmondanak mindent
és Takáts Zoltánt is átadják az igazságszol-
tatásnak.

Augusztus 25-ike elmúlt és Takáts ki-
jelentette, hogy neki most nincsen semmi
pénze. Ekkor Berecz Ede e rövid nyilatko-
zattal távozott Takátsnak kigyó-utcai ügy-
védi irodájából:

— No hát akkor, Zoltán, magadnak
tulajdonítsd a következményeket.

Ezzel egyenesen a magyar leszámítoló-
és pénzváltó-bank igazgatójához, Valkóhoz
ment és elmondta neki, hogy az 1893-iki
sikkasztásban Takáts Zoltánnak is van része,
a mennyiben bátyja a sikkasztást annak ide-
jén Takáts Zoltán kezdeményezésére követte
el és az eltűntnek vélt 21.000 frt is az ő
birtokában maradt.

Valkó e vallomást kétkedve fogadta és
és azt mondta Berecz Edének, hogy ezt ne
neki, hanem a rendőrségnek, vagy a bíró-
ságnak mondja el.

Ekkor Berecz Ede kifejtette Valkó előtt,
hogy ő főleg azért fordult először hozzá,
hogy az ő hatásos közreműködésével a bátyja
vallomásának nagyobb hitele lenne, aztán
meg arra is számított, hogy a bank bizonyára
meltányos lesz Berecz Antallal szemben
kiszabadulása után, ha a vallomás folytán
visszajut az egész pénzéhez.

Ez a szándék látszik ki abból a levélből
is, — melyet e hó 29-én intézett a sze-
gedi börtönből Berecz Antal öcséséhez, Edé-
hez, a melyet Berecz rendőrkapitány kézbe-
sített neki az éjjel.

A levél így hangzik:

Szeged, 1895. aug. 27.

Szeretett kedves Öcsém!

Folyó hó 14-én, beszélgetésünk alkalmá-
val miként megbíztalak avval, hogy
Valkó igazgató urnak töredelmes vallomást
tégy, ekként jártam én is el. Kérlek légy
őszinte, különben pár óra múlva (valószí-
nűleg 29-én személyesen találkozunk és
akkor részletesen megbeszéljük a dolgokat
Bizzuk magunkat teljesen a törvény, a bank
és Valkó igazgató ur felállítására. Egyéb-
ként én Budapestre érkeztem után azonnal
beszélék Valkó igazgató urral. Hogy jelen
vizsgálattal a kellő eredményt elérhessük,
a legjobb, ha Budapestre jöttömig Zoltán-
nal nem érintkezel. Csókol forrón szerető
bátyád,
Tóni.

Valkó igazgató a fiatal Bereczcel foly-
tatott beszélgetésről értesítette a rendőrséget,
melynek képviselőjében Berecz kapitány rö-
gön leutazott Szegedre, a ki a napokban ki-
hallgatta Berecz Antalt, a ki elmondta valót.

A Berecz-testvérek vallomása.

Berecz Antal kihallgatva Berecz ka-
pitány által, — elmondta, — hogy az es-
compte-banknál elkövetett sikkasztás terve-
zője Takáts Zoltán volt; a ki régi, bizalmas,
jó barátja neki.

Ő értesítette Takáts Zoltánt, ki akkor
Zilahon kir. aljegyző volt, arról, hogy a sik-
kasztás végrehajtására minden elő van ké-
szítve, Takáts lejtött Budapestre és egy kore-
pesi-uti kávéházban találkozott egymással. A
sikkasztást május 1-én délelőtt végrehajto-
ták, a mikor ő a kereskedelmi bankból a hól
az elsikkasztott pénzt felvette, a Gizella-terre-
ment, a hol az ott várakozó öcsésének intett,
hogy kövesse őt.

Erre ők ketten elmentek a belvárosi
hajó-utcai kávéházban, a hol egy félreeső
helyen megosztottak a pénzen és egy bori-
tékba 20.000 frtot tettek azzal, hogy az ösz-
szegyet átadják dr. Takáts Zoltán anyjának,
kinek a megbeszélés szerint rájuk az Er-
zsébet-terén várnia kellett.

Ez összegből tízezer forint arra volt
szánva, hogy az a Berecz-fiuk tulajdona ma-
rad azon eshetőségre, ha nekik valami bajuk
esik. — El is mentek az erzsébet-terre, hol
egy padon ülve várt rájuk, dr. Takáts Zol-
tán anyja, ki a borítékban átadott pénzt át-
vette és egy piros táskájú könyvecskébe tette.
Ezzel az öreg asszony távozott, Bereczék és
Takáts pedig később találkoztak és egy ideig
beszélgettek az utcán, mig mindhármán
más-más pályaudvaron elhagyták a fővárost.
Takáts visszautazott Zilahra, de ottani hiya-
talát rövid idő múlva elhagyta.

E vallomást Berecz Antal ismételte a
szegedi törvénytörő vizsgálóbírája előtt és
Berecz kapitány e vallomással e hó 28-án
hazatért és magához idézte Berecz Edét, ki-
nek átadta a bátyja által írt és hozzáintéztet
levelet, melyet fennebb reprodukáltunk.

E levél elolvasása után Berecz Ede
sem tartózkodott tovább a vallomástól és ki-
merítő beismeréseket tett. Nagyjában ismé-
telte bátyja előadását, továbbá bő felvilágo-
sításokkal szolgált arra nézve, hogy Takáts
Zoltán bűnrészsége minden kétséget kizáró
módon bebizonyítható legyen. Így elmondta,
hogy Takáts a fogás ideje alatt tényleg
küldött neki és bátyjának pénzt, melynek
összegét legfeljebb ötszáz ki barátságosan hat-
száz forintra becsülheti.

A pénzt leginkább Berecz Kálmán mint
feladó neve alatt küldte nekik póstautilvá-
nyon, de gyakran ruha és egy kézi tükör
hátlapja közé csuszatva is csempésztetett be
a börtönbe pénzt.

E vallomás alapján Berecz kapitány
azután tegnap magához idéztette, dr. Ta-
káts Zoltánt, ki ma rosszat sem sejtve déli
fél 12 órakor megjelent a főkapitányság épü-
letében.

Berecz Ede ma éjszaka beidézettett új-
ból a főkapitányság épületébe, a hol Berecz
kapitány Takátsal szembesítette. A konfe-
renczia reggel 7 óráig tartott, de semmi
eredményre nem vezetett.

A letartóztatás.

— Mivel szolgálhatok kapitány urnak?
E szavakkal állított be Takáts Zoltán Berecz
kapitány szobájába, ki barátságosan fogadta.
— Baj van doktor ur — üdvözölte őt
a kapitány.

— Ugyan micsoda?
— Bereczék üre fognak most mindent.

Azt állítják, hogy a hiányzó 20.000 frt ön-
nél van.

Takáts Zoltán dr. e kijelentést nagy
derültséggel fogadta és kedélyesen nevetgélve,
lehetetlennek mondta a kapitány állítását.

Berecz ekkor egész komolyan előadta
neki az ügy állását és figyelmeztette, hogy a
tagadás keveset használné neki, mert a dolog a
napnál fényesebben be van bizonyítva.

— Rágalom! — kiáltá dr. Takáts
Zoltán.

— Ne heveskedjen doktor ur, így ugy
se tárgyalhatunk.

A kapitány óráig iparkodott a fiatal
ügyvéd lelkére beszélni, hogy mondja el a
valót, de Takáts Zoltán kereken megtagadott
minden felvilágosítást. Egy ízben felkiáltott:
— Ha ugyanis tudnak mindent, akkor
minek faggatnak. Hagyjanak békét. Egy szót
sem mondom.

A kapitány ekkor felszólította hogy
magyarázza meg, hogy miként jött az emli-
tett újságróli igazolvány Berecz Antal birto-
kába, mire Takáts nagy flegmával kijelen-
tette:

— Hát lopta tőlem a gazember! Mit
tudom én!

Este aztan a kapitány dr. Takáts Zoltán lakásán házkutatást tartott. A fiatal ügyvéd szülei, kik már hozzászoktak ahhoz, hogy fiukat a rendőrség zaklassa, meg se voltak lepve, midőn dr. Takáts Zoltán több detektív és Bérczy kapitány által kísérve, jött el a lakásra. Az öreg Takáts, ki régebben mérnök volt, egykedvűen azt mondta, hogy ő a szabad levegőre megy, míg a „spiczlik nála alkalmatlanoknak.” Takáts anyja azonban zavartan figyelte, meg a mikor a detektívek egymás után nyitottak fel mindent és minden papíroskát szorgosan megnézték.

Tizenegy óráig tartott a házkutatás, a melynél pénz nem, de néhány kompromittáló levelet találtak és azt a kulcsot, mely a Berecz-fiukkal váltott chiffrizott levelek jegyét megfejté.

A házkutatás után Takáts Zoltán azzal vett búcsút anyjától, hogy nemokára otthon lesz, de egy szóval sem mondta meg, hogy miért esett most baja a rendőrséggel.

Takátsot visszavitték a főkapitánysághoz, hol ugyanazon a helyen töltötte az éjszakát, melyen előbb védenze, Csombor Imre időzött. Az éj folyamán több ízben rosszul lett, úgy, hogy a rendőrök azt hitték, hogy megmérgezte magát s orvosért is szalasztottak, ki azonban konstata, hogy Takátsnak semmi komolyabb baja nincs.

Ma reggel kilencz órakor Bérczy folytatta a kihallgatást, a mikor Takáts Zoltán eleinte ismét tagadott mindent. Tizenegy óra felé azt mondta neki Bérczy kapitány: — Doktor ur, még se használ az ön tagadása. Hisz ön nem hiába küldött a Berecz-fiuknak pénzt. Addig csak nem ment az ön barátsága, hogy elítélt gonosztevőket ily nagylelkűen segélyezzen.

— Kérem, három forintnál többet nem adtam Berecz Edének.

— Dehogyan nem! Hisz ezek a postautalványok is öntől erednek. És ezzel felmutatott a kapitány több a szegedi börtönbe küldött pénztalványt, melyeket a postaigazgatóságnál megőriztek.

A mikor Takáts az utalványokat, melyek az ő kezéiről viselik, meglátta, egészen elszápadt és megtörtén így szólt: — Ez igaz! —

És ezután elkezdte vallomását. Még most is tagadta, hogy 20000 frtot vett volna át, de beismerie, hogy a Berecz-fiuktól nagyobb összeg pénzt vett át. A pénzt szerinte a Berecz-fiuk minden feltétel nélkül adták át. A pénz legnagyobb részét Monte-Carlóban vesztette el, hol három ízben is járt, mindig azon reményben, hogy megnyeri az elvesztett pénzt. Több ezer forintot a Berecz-fiuk segélyezésére fordított. Saját céljaira igen keveset használt föl a pénzből.

Ez volt a vallomásnak lényege. A mikor a kapitány ezt jegyzőkönyvbe vette, felkérte, hogy ismétlje e vallomást tanuk előtt is, a mire Takáts Zoltán készséggel ráállt. Bérczy most behívott három detektívet és ezek előtt megismételtette Takáts vallomását és csak ezután íratta alá vele a jegyzőkönyvet, hogy így elejét vegye annak, hogy Takáts ez egészen önkaratából tett vallomást vissza vonhassa.

Bérczy az aláírt jegyzőkönyvet bevitt Farkas tanácsoshoz, ki a kapitánynak sikereshez gratulált és aztán elrendelte, hogy Takáts rögtön kísértessék át az ügyészséghez.

Takátsot vallomása után néhány percze atkísérték a detektív osztályba, onnan még egyszer visszakísérték Bérczy kapitányhoz, ki kihirdette előtte, hogy az ügyészséghez atkísérlik.

Takáts ezt tudomásul vette. Ezután a detektívek elkísérték a fiatal ügyvédet a főkapitányság fényképezési termébe, hol Takátsot a rendőrség fekete albuma számára felvették. Ez alatt hirtelen a vallomásnak az egész épületben. A tisztviselők összesereglettek az udvarban és mindenki kíváncsisággal leste a fiatal ügyvéd megjelenését.

Takáts egészen megtörtén, halálsápadtan haladt végig a folyosókon, senki szemébe nem nézett. A lépcsőkön lassan haladt le és az udvarban már rá várakozó 15-ös számú fiakkerbe a detektíveknek kellett őt emelniök. Bacsó és Atzl detektívek közreverték és a fiakker elrohogott. Néhány perc múlva Takáts Zoltán Kiszaludy fogházigazgató irodájában állt, ki bizonyos előzékenységgel fogadta a fiatal ügyvédet, ki néhány nap előtt még védenze érdekében járt nála.

A fogarasi ménés intézet sorsa.

Az erdélyi részek egyetlen ménés intézetének megtartása, annak jövőben való praktikusabban irányban való vezetése ügyében nagy értekezletet tartottak az erdélyi részek gazdák.

Az értekezlet a kereskedelmi és iparkamara tanácskozási termében folyt le d. u. 4 órakor. Az értekezleten jelen voltak a következők:

Bethlen András gr. Bethlen Bálint gr. Bethlen Károly gr. Főjérváry Károly, Gajzágó Antal dr. Gáll Elek, Gáll Gyula, Ilyés Viktor, Jósika Andor, br. Jósika Gábor, Kornis Viktor gr. Lészay Ferencz ifj. Miksa Imre Nagy Domokos, Orbán Ottó br. Sigmund Dezső, Sperker Ferencz, Szentkirályi Kálmán, er. Szentkirályi Gyula, Szentkirályi Ákos, Szentkirályi Pál br. Tokay László, Torma Imre, Teleky Károly gr. Teleky Saumu, gr. Toldalagi László, gr. Ugron Ákos, Wass Albert gr., Wass Béla, gr. Wass Jenő, gr. Wesselényi Béla br., Wesselényi Miklós, br. id. Wesselényi Miklós, br. ifj. Zeyk József ifj. br. Betegh Imre, Mannsberg Sándor br., Bethlen Gábor gr., Bánffy Miklós gr. Torma Imre és mások.

Az értekezletet gr. Bánffy György nyitotta meg.

Előadta, hogy bizonyos előjelek arra mutatnak, hogy a fogarasi ménés intézetet felosztatás felé közeledik. Miután pedig az erdélyi részeknek közgazdaság. szempontból nagyon fontos az, hogy egyetlen állami ménés intézete nem csak megmaradjon, hanem annak fejlesztése, gyakorlati irányban, a közgazdasági érdekeknek megfelelőleg történjék, szakavatott eszmecserére kéri fel a tagokat, kerdi: helyes-e, hogy a gazdák hangot adjanak az országgyűlés közelről érdeklő ügyben? Ha igen, úgy együttes akcióra kéri fel a közönséget, mert az egyetértő fellépés csak hasznára lehet az ügynek, hasznára a hazának.

Az erdélyi gazdasági élet egyik tekintélyének, Bethlen András grófnak óhajtaná e tárgyban a véleményét kikérni.

Bethlen András gróf megköszöni a figyelmet, ajánlja az értekezletnek, hogy az értekezlet vezetésére Bánffy György grófot kérje fel.

Bánffy gr. ez György az előki tisztelet el fogadja a jegyzőkönyv vezetésével Tokaji László „E. G.” egyet. titkár bízta meg.

Bethlen András gróf szakavatottan szol azután az erdélyi lótenyésztés ügyéről, kapcsolatlan a fogarasi ménés intézet sorsával.

Ajánlja, hogy az erdélyi birtokosság használja fel a mostani alkalmat, — midőn együtt vannak, e fontos kérdés megvitatására.

A kormány célba vette a fogarasi ménés intézet felosztatását s az erdélyi részekben az állami lótenyésztés beszüntetését.

E kérdéssel szemben az erdélyi birtokosság passzív magatartást nem tanusíthat. Felelősség terheli a birtokosságot minden mulasztásért, mely abból származik, hogy a birtokosság elmulasztja a helyzetet úgy tártíni fel, a mint az valóságban áll.

Attér ezután a fogarasi ménés intézetre. Elmondja, hogy a fogarasi ménés fellett nehéz kritikát gyakorolni. Régóta lehet azt tapasztalni, hogy a ménés tenyésztésirány nem felel meg az erdélyi részek klimatikus és közgazd. viszonyainak. Kezdeményező lépések is történtek az abnormis állapotok megszüntetésére.

Most azonban a helyett, hogy a helyzetet javítás történjék, az állam felosztatását tervezi a ménés-intézetnek, mert tapasztalja, hogy az deficiittel jár.

Több módja volna pedig annak, hogy ezen az állapoton segítse legyen.

A mi feladatunk volna, hogy véleményét adjunk arra nézve, szükséges-e és milyen tenyésztési irány? Az állami ménés alkalmazás birtokra volna helyezendő, és úgy szervezendő, hogy az a tenyésztőknek irányt jelezzen, mily alapon haladhatnak, hogy eredményesebb közg. célhoz jussanak?

A fogarasi ménés jelenleg nem a legalkalmasabb irányt követi.

Az erdélyi részi viszonyoknak megfelelőbb irány lesz, ha az erdélyi lóvak tenyésztésére fektetünk sulyt, amely kiválóan erősek, edzetek, gyorsaságban első, mint azt a versenyeken mindannyiszor tapasztalják.

A karoloszkiak, versenylovak, jukkerlovak nem tudnak kellő piacot találni.

Climánk tulajdonságait is szem előtt tartva nekünk tenyésztésre első sorban a jó campány ló, a tisztí ló ajánlatos. Ez piacot talál nem csak a monarchiában, hanem Németországban is.

Az állam a közgazd. érdekek szempontjából akkor járna el észszerűen, ha alkalmas ponton rendezve be ménését uttörőként járna a tekintetben elől.

A gazda közönség emelje fel szavát e tárgyban s tegyen felterjesztést az iránt, hogy míg alkalmas tenyésztési irány nem létezik, addig az állam az erdélyi ménésintézetet ne oszlassa fel.

E tárgyban a következő határozati javaslatot terjeszti a gyűlés elé:

Tekintettel arra, hogy az ország erdélyi részeiben egy a helyi viszonyoknak megfelelő állami ménés fenntartása kívánatos, kéressék fel a földmiv. miniszter, miszerint a fogarasi ménest csak abban az esetben szüntesse be, ha a Királyhágon inneni, egy alkalmasabb helyen, megfelelőbb teny.

nyész-irányu állami ménés felállításáról gondoskodott.

Az értekezlet egyhangu eljenzéssel fogadta Bethlen András javaslatait.

Miksa Imre mindenben hozzájárul a Bethlen András javaslatához. Ma az országban 1000—1500 ménél kevesebb van, mint a mennyire szükség volna. Az erdélyi részekbe jobbra selejt anyag kerül. Szüksége volna Erdélynek egy olyan ménésre, a mely jó anyagot szolgáltat.

Kornis Viktor gróf rámutat arra, hogy a nagyobb kancákat elárverezik, a kisebbeket pedig itt hagyják. Körvonalozza azokat az eszközöket, a mik a célz elmozdítják. Hozzájárul Bethlen András gr. indítványához.

Bethlen Bálint gr. E felterjesztés fogantatására bizottságot javasol. Csatlakozik az előtte szólóhoz, óhajítja, hogy erőteljes hangon nyilatkozzék meg a lótenyésztés érdekében az erdélyi gazdák szava.

A régi erdélyi vér felfrissítését és a jó, tiszta, eredeti anyag összevásárlását javasolja.

Béldi Tivadar gr. köszönettel adózik az elnöknek és Bethlen András grófnak, hogy a lótenyésztés ügyét a helyes irányban terelni törekcsenek; ha olyan lovakat tenyésztünk, a miknek gyakorlati irányban hasznát vesszük s a miket a hadsereg megvesz, gyakorlati közg. célokat szolgálunk.

Bethlen Gábor gr. hozzájárul a kérdéshez és Bethlen András gr. javaslatát elfogadja.

Szentkirályi Kálmán dr. a biz. tagokra nézve javaslatot tesz és a felterjesztés sürgős megtételét indítványozza az állattenyésztési szakosztály által.

Sigmund Dezső küldöttség útján óhajtaná a felterjesztést átnyújtani.

Együttal felemlíti, hogy a király ő Felségének is feltűnt 1887-iki látogatása alkalmával az, hogy a kitűnőnek mindig elismert erdélyi ló veszendőben van.

Egy ilyen fontos kérdésnél másodrangú kérdéssé válik az, hogy a birtok mit jövedelmez?

Szentkereszti Pál az irányt szeretné határozottan megjelölni a kiválóbb erdélyi anyag összegyűjtésére és ebből ménés alakításra.

Elnök összegezi a véleményeket, konstatálja, hogy Bethlen András gr. javaslata egyhangu elfogadásra talált.

Bethlen András gr. örvend, hogy eltalálta a hangot mely az erdélyi gazdák érdekeit kifejezésre juttatja. Ajánlja, hogy a felterjesztés, pártolás végett tétessék át az E. G. E.-hez is.

A vélemények és hozzá szólások összegezése után elnök enunucziálja, hogy az állami ménés fenntartását az erdélyi részi közg. érdekek kéri, követelik, szükségesnek tartják. A ménés sorsa ügyében az erdélyi részi lótenyésztők érdekeit a kormány által meghallgatni óhajítja.

A megszerkesztéssel megbizva a gyűlés Szentkirályi Kálmán drt, a felterjesztő bizottságba felkérte nek gr. Bánffy György, Béldi Tivadar, gr. Bethlen András, gr. Bethlen Bálint, gr. Bethlen Károly, Fehérváry Károly, gr. Kornis Viktor, Miksa Imre, br. Szentkereszti Pál, Szentkirályi Gyula, gr.

Wass Jenő, br. Wesselényi Béla, gr. Teleki Samu.

Elnök a jelenlevők érdeklődését megköszönve a gyűlést bezárja.

Állatkiállítás.

Kolozsvár, aug. 31.

Tegnap és ma folytatták a csoportokra felosztott bizottságok a bírálatot. Az eredményeket folytatódag az alábbiakban közöljük.

II. Alosztály szarvasmarha.

a) Erdélyi szarvasmarha.

1. Tenyészbika 3 éven felül.

II. aranydíjat, 150 frc nyerte Sperker Ferencz 3 éves magyar bikájával (katalógus 5. tétel.)

III. díjat Barcsay Domokos 100 frc aranyban nyerte 3 éves erdélyi bikájával. Pénz-díjakat ebben az alosztályban nem adtak ki, mert nem voltak megfelelő állatok. Az I. díjat hasonló voltam adták ki.

2. Bika 2. 3. éves.

Dicsérő oklevelet nyert br. Petrichovich Kálmán 13 sz. bikája, III. díjat u. annak 14. sz. bikája.

Első pénzdíjat 50 frtot Szász Ferencz 16 sz., II. díjat gr. Wass Albert 19. 20. 21. sz. állatai.

Első díjat 150 frcot az erd. r. k. státus 22 sz. állatja, dicsérő oklevelet a 23. sz. állat.

A mezőhegyesi ménés birtok kiváló szép példányu állataiért elismerést nyert Ball Gy. 25 frt. II. pénzdíjat nyerte a katalógus 34 t. a. állatja.

A III. pénzdíj nem adatott ki.

3. Bika 1. 2. éves.

Dicsérő oklevelet nyert Illyés Viktor 4 drb. állatja.

Fekete Bogdán 47 sz. állatja nyerte a 60 frc. díjat, gr. Wass Albert 50 t. a. állatja III. díj 50 frc.

Wass Albert a szép kollektióért dicsérő oklevelet is nyert.

Sperker F. 54. t. II. díj 100 frc. 55. t. dicsérő oklevél. 56. I. díj 150 frc.

III. díj 50 frc. Barcsay Domokos 62. sz. állatja. I. pénz-díj 50 f. Hatházy József 63 sz. állatja.

I. és 2. éves bikák osztályából.

Illyés Viktor, Sperker Ferencz, Szentkereszti Pál, gr. Wass Albert dicsérő oklevelet nyertek.

Gulyabeli tehének.

I. aranydíj. Wass Albert 67. sz.
II. aranydíj. Sperker Ferencz 87. sz.
III. aranydíj. Gr. Wass Albert.
Dicsérő oklevelet a 72., 78., 79., 77., t. a. állatokért nyertek.
I. pénzdíj Deák Ignác 76 sz.
II. pénzdíj Szász Ferencz 91 sz.
IV. pénzdíj Gyarmathy Józsefné 96 sz. állatja.

Üsző 2—3 éves osztályban.

I. aranydíj Deák Ignác 103 sz.
II. aranydíj Erd. r. k. státus 104 sz.
III. Illyés Viktor 100 sz.
I. pénzdíj Gönczy Mihály 102 sz. üszője.
II. pénzdíj Gruczy Mihály 101 sz. üszője.

Üsző 1—2 éves osztályban.

I. aranydíj Sperker Ferencz 116 sz.
II. aranydíj br. Szentkereszti Pál 114 sz. üszője.

II. alosztály b. osztályban.

II. aranydíj öz. Kovács Miklósné ris-kája.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Augusztus 31.

Az Agáta férje.

— Mos Craiktól. —

Angol fordítás.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

II.

(Folytatás.)

5

A gyors mozgás mindig vídamságot hoz, midőn az ember fiatal, erős és a valódi gondoktól ment; az Agáta képzelt gondolatjai, azzal a szentimentalizmussal együtt, melybe beleeső félben volt, de még nem esett bele, a verőfényes nyári napon való sétának a jótékony befolyása alatt eltűntek.

Thornycroftnéhez éppen arra az időre érkezett, midőn az a fiatal mátrona azzal volt elfoglalva, hogy az idősebbik fiát az ebédelés nagy misztériumára tanítsa; azaz olyan ebédlésre, hogy egy valódi asztalnál üljön és valódi ezüst késsel és villával egyék. Ez utóbbiakat Jakab urfi látszólag jobban szeretete a szeméihez és az orrához vinni, mint a száához és nagyobb hajlandóságot tanusított az asztalon való ülésre, mint a széken.

— Agáta édes, mennyire örülök, hogy látlak! — és az Emma arca még Agátát is meggyőzte szavainak az igazságáról. Természetes, hogy itt maradsz? Éppen jókor jöttél, hogy a fiamat, az első ebédjét mint egy férfit, megenni lássad! És most Jemmi, szépen törölje meg a kis száját és aztán adjon Agáta néninek egy édes civki-puszt.

Agáta alávetette magát a csóknak, amibár annak az édességben nem hitt; és bizonyos elégtételt érzett arra, hogy a

„néni” czimet csupán csak bókából kapta. Ő nem érzett ellenszenvet a gyermekek iránt, hisz akkor csak félig lett volna asszony, vagy egy olyan megvetésre méltó nő lett volna, a ki a teremtésnek egy kinövése; de ez az anyaias érzés, hogy legkevesebbet mondjunk róla, még uem ebredt fel benne; és miután a gyermekek szépsége iránti érzéke a sir Joshua és a Morillo anygalain alapultak, a kis csuf Jakab nem nyerte meg a tetszését.

Letette a kalapját, és midőn a tükör előtt a fűrtjeit megismította, egy percig az ő Paronee-indián arcára nézett, melynek látása mostanában gyakran csalt mosolyt az ajkaira.

Aztán leült Emmával és a gyermekekkel villásreggelizni, mint nagy kegyet megengedtek, hogy Jakab urfi mellé üljön, és az ő kis ezüst poharából igyék.

Bowen kiasszony ezt a nagy megtiszteltetést nyugodtan fogadta el, — nem tett semmi megjegyzést, de ez alkalommal nem oltotta a szomját.

Egy vagy két óraig példás türelemmel hallgatta végig, hogy mi történt a háznál, mióta nem volt ottan, hogy a babynak azóta két foga jött, a kis Jakab új ruhát kapott — és Emma a pesztónkával előhozatta azt, hogy megnézzék — és a kis leánya az első gyermekmulatságba ment, és a nyáron táncolni taníttatja, ha a papát rá lehet beszélni, hogy belegegyezését adja.

— Hogy van a férjed, kérdé Agáta?

— Nagyon jól papa, mindig jól van. Azt kívánom, hogy bár a gyermekek erre nézve ő hozzá hasonlitanának.

Agáta, a ki elég idős volt arra, hogy Emmára mint menyasszonyra és mint fiatal asszonyra emlékezzék, mosolyogva gondolt el, hogy a rajongással szeretett szerető, és a mindenkefelett álló fiatal férj, mily teljes mértékben adott helyet a

zonyos modorban szeretve és tisztelve volt, mert Emma jó és engedelmes feleség volt, de minden tekintetben a „gyermekek” voltak az első és a férj ezek mellett csak nagyon másodrendű figyelemben részesült.

A fiatal leány — a ki még nem volt férjével, sem szerelmes — azon csodálkozott, ha vajjon ez mindig így van-e. Ő gyakran csodálkozott és tündökött ezen, midőn az Emma házához jött.

A sok házi és gyermekszoba beli dolgok elbeszélését unni kezdte és titokban kivette az óráját hogy hány óra múlva lesz Emmánál az ebéd és miközön Thornycroft ur haza, a ki egy nagyon értelmes és művelt férfi volt és a ki a felesége iránti szeretetből annak a barátjának iránt mindig nagyon szives volt, midőn az előszoba ajtaján kopogtatás hallszott.

— Ezek bizonyosan a Harperek. Harper őrnagyról és a medvékről egészen megfledkeztem — kiáltá Emma.

— Furcsa összeköttetés, — jegyzé meg Agáta mosolyogva.

— Tudod édes, Harper őrnagy tegnap már az ötödikszor ígérte meg a kis leánynak, hogy az állat kertbe viszi és megmutatja neki a medvéket.

Végre eszébe jutott.

Nem, az őrnagynak nem jutott eszébe; nagyon rendkívüli és feltűnő körülmény lett volna, ha azt teszi; miután ő folytonosan el volt foglalva. Csak a fiatalabbik testvér volt a látogató, a ki gyakran nézett be Thorcroftkhoz, talán azért mert, az Emma barátságos modora tetszett neki, vagy mert miután két egész hétre a londoni nagy sivatagra ki volt vetve és épen mint Agátának, neki sem volt semmi dolga.

Ha Náthánáelnek más okai voltak, azok soha sem jöttek felszínre, de nyugodt lelke

Agáta őt meglátva félig örült — félig csalódva érezte magát. Emma, a jó lélek, mindig örült midőn vendége volt, mert az ő társasága nem sokakat vonzott oda. — Csak, hogy most is mint rendesen elárulta a gondolatait s a kis leánya és a medvékre vonatkozó bánkódását nem tudta hosszasan eltitkolni.

Az Agáta nagy meglepetésére, Harper ur, kit ő sokkal komolyabbnak gondolt, mint hogy ilyesmire leereszkedjék, a testvére kötelessége teljesítésére önkényt ajánlkozott.

— Mert — mondá gyenge mosolylyal, — nekem sokkal több veszélyes találkozásaim voltak Amerikában a vad medvékkel, hogy némi kíváncsiságot ne éreznek néhányat megfogva és rabságban tartva látni.

— Ez pompás lesz kiáltá Thornycroftné a tisztelet és anyai jószág vegyülékével nézve rá. És azokat a csudálatos történeteket elmondhatja a kis leánynak csak arra kérem, hogy meg ne ijessze.

— Talán megijeszténém. Ő félni látszik tőlem.

Es a vállalkozó ifju gyanakodólag pillantott a reá bámuló csinosan felszallagozott kis leányra.

— Nem lenne-e jobb, ha — kezdé —

— Igen, igen — szakította félbe Emma — ha Mama is elmenne? Ne sirj kis leányom; Mama is elmegy és Agáta néni is eljön, ha neki tetszik?

— Minden bizonnyal, — válaszolá Bowen kiasszony, gonoszak tekintet vetve Náthánáelre. A medvéket meg kellene néznie, ha csak azért is, hogy a pannei indiánoktól leszármazottnak bizonyítsam magamat.

Tehát a barna fűrtjeit ismét a kis fekete kalapja alá rendezte — és a shawlját

olyan fiatal leánytól; miután a csinosaság és az öltözködési vágy ritkán növekedik az évekkel. Agáta hamar készen volt. És azon tíz perc alatt, míg Emmára várakoznia kellett, nem egyszer érezte, hogy mennyivel kellemesebben mulatnak volna az idősebbik testvérral, mint a fiatalabbikkal. És — mert Agáta egy lelkiismeretes leány volt — azt gondolta, még pedig komolyan, hogy milyen kár volt, hogy egy olyan kellemes és jóindulatú embernek a milyen Harper őrnagy, az a szerencsétlen szokása volt, hogy az ígéreiteit elfelejti.

Igen, ő sajnálkozott utánna — sajnálta élczes mondasait, melyek természetének a humoros felét vonzották, komolyságának, vagy érzelmeinek a koronkénti nyilvánítását, melyek leányos szívének még bezárt ajtai körül kellemes zeneként lebegtek. Míg végre hirtelen — ismét lelkiismeretességből! — észre kezdte venni, hogy a kelletlenül többet gondolt Harper őrnagyra; tehát némi megerőtetéssel az őrnagy testvéréhez és a medvékhez fordította figyelmét.

Agáta a Regent Parkig az egész uton a Harper ur felajánlott karjára támaszkodva ment és az ifju mégis, alig szólott hozzá. Tehát nem csoda, hogy Agátának ideje volt a gondolkodásra, vagy, hogy a két testvér között levő különbséget a Náthánáel hátrányára döntötte el. Azonban kegyének az egyensulya csakhamar igazolni látszotta magát, midőn látta, hogy Harper mily szives volt Emma iránt, a ki felváltva hol sikoltozott az állatokra, vagy azokra vonatkozólag ostoba megjegyzéseket tett és hogy mily gondosan őrködött a kis leány és Jakab felett, miután a kis fin csupa gyermekek pajkosságából mindenféle képzelhető veszélynek kitette magát.

(Folyt. köv.)

Kolozsvárt, 1895.

Dicsőítő oklevelet nyertek a katalógus 105., 113., 115., 117., 118. tétele alatt. Ilyés Viktor, Erd. r. k. status radnóti ura, Alma, Szontkeresztly Pál báró, Sperker Ferencz kiállítók állatjai.

V. osztály. Baromfi.

Tyukok.

Leonhardt Ödön, Szász-Régen, p. h.
1. k. 2 tyuk Plymouth Rocks. Első díj 20 frt.
Losonczy Albert, Kolozsvár, p. h.
1. k. 2 tyuk, Bantam. 6 frt.
1. k. 3 tyuk, Plymouth. Első díj 6 frt.
Ferenczy Jánosné, Kolozsvár.
1. k. 2 tyuk, Plymouth Rocks. Második díj 3 frt.
Lénárd Sándor, néptanító, Sz.-Nagyfalva.

16. him, 16 tojó csirke, Plymouth Rocks. Eredményes tenyésztésért 15 frtot nyert.
Somogyi János, Kolozsvár, p. h.
8 nyestén 2 him Bráhma és Drezdai tarkák 5 hónaposok. Nyert 8 frtot.
Petrás Géza, Maros-Vásárhely, p. h.
3 kakas, 6 tyuk, Plymouth Rocks, kendermagos 4 hónaposok. Eredményes tenyésztésért 5 frtot nyert.
Donogány Márton, Kolozsvár, p. h.
1 k. 2 tyuk, Bráhma. III. díjoklevéllel kitüntette.
Susztek József, Rimaszombat, p. h.
1 k. 1 tyuk, Plymouth Rocks. Dicsőítő oklevél.

Bojaki Imre, Kolozs-Monostor, p. h.
1 törzs, Plymouth Rocks. Második díj 3 forint.
Ifj. Haller Károly, Kolozsvár, p. h.
1 törzs, Erdélyi kopasznyakú, tarka 1 éves. Első díj 6 frt.
Környá Dániel, Kolozsvár, p. h.
1 törzs, Bráhma, 1 darab tarka, 6 drb. fehér. III. oklevéllel kitüntette.
Simonffy Géza, Maros-Vásárhely, p. h.
1 k. 1 tojó, Plymouth Rocks. Eredményes tenyésztésért 6 frtot.
Obert Henrik, Brassó.
1 törzs, Olasz tyuk Coll. díj 3 frt.

Gyöngytyukok.

Simonffy Géza, Maros-Vásárhely, p. h.
1 k. 2 tyuk 1 éves 3 hónapos. III. oklevél.
Ludak.
Ugron Ákos, Sz.-Udvarhely, p. h.
2 lud Emdeni fehér. Első díj 6 frt.
Pisny István, Battonya, p. h.
1 him, 2 tojó lud, Honolulu hattyu faj, fehér, 2 év, 6 hónapos. Első díj 6 frt.
Smiedt Lajos.
1 törzs, Emdeni lud. Első díj 6 frt.
Peliné ludakért első díj 6 frt.

Galambok.

Ferenczy János, Kolozsvár.
1 törzs, Angol párvás. Coll. díj 15 frt.
Bodó Agnes, Kolozsvár.
1 törzs, Angol golyvás, kék. Dicsőítő oklevél.
Gurát Béla, Kolozsvár.
1 törzs, Chnai borzos begyű, fekete. Második díj, 2 frttal kitüntette.
Kriszán Gyula, Kolozsvár.
1 törzs, Angol parókás. Második díj 2 forint.
Puskás Béla, Kolozsvár.
1 törzs, Blabinette. 10 frt pénzdíj.
1 törzs, Szatanetto. Szép galamb 20 forint.
Ifj. Haller Károly, Kolozsvár.
1 törzs, Carrier fekete. Első díj 6 forint kitüntette.
Ifj. Dobál Antal, Kolozsvár.
1 t. Gimpli, pirók, kintűn posta galamb 4 frtot.
Villamos csibeköltő-gépet állított ki: Biederman Ferencz. 20 francos arany kitüntetés nyert.

Wander Velden Ede tengeri nyulai, Erdődi József madarai, Kántor Sebestyén keresztezett ludai dicsőítő oklevelet nyertek.
Kiosztatott a baromfi kiállítás csoportjában 150 frt 30.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 31.

Felhívás előfizetésre.

Szeptember 1-vel új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési feltételeink:

Három hónap 4 frt.

Egy hónap 1 frt 50 kr.

Előfizetni lehet bármely naptól kezdve.

A kolozsvári Bánffy-palotában

ő Felsőének kolozsvári tartózkodása alatti lakhelyén javában folynak a feladatok. Ő Felsőének lakosztályai s kapcsolatos helyiségek az első emeleti utcái homlokzatán, s az épület balszárnájának emeleti részén lesznek elhelyezve. A fronton most szedtők szét a sok létrát és épület-állványt, s az agg épület egészen megfrissülve, szép régi formáiban megifjultan tekint a piacra. Ő Felsőének legutolsó kolozsvári látogatása óta az ősi palota is ifjú urat cserélt és most a boldogult br. Bánffy Gyurka örökebe lépett ifj. br. Bánffy Albert, a br. Bánffy-féle hitbizományok ifjú ura fogja ő Felsőjét vendéglátni. Iskola Alapítvány

A kolozsvári honvédegyelet az iparosok főtéri palotájában holnap (vasárnap) d. u. 3 órakor választmányi gyűlést, 4 órakor pedig az orsz. honvédegyülés ügyében közgyűlést tart. A bajtársakat meghívja: az elnökség.

Ménő vásárlás. Ma reggel történt meg az állami ménő vásárlás. Báró Wesselyi Bélának vették meg a katalógus 21. sz. 1200 frt árral: kitüntetés 3 éves menjét és a 32 t. a. 700 frt vételárral megjelölt félvér angol menjét.

Kálnoki Bedő Albert, földmívelésügyi államtitkár ma reggel a Besztercebányán tartott orsz. erdészeti egyesület közgyűléséről Kolozsvárra érkezett, hogy a miniszter képviselőtében a kiállítást megismerje. Az államtitkár kíséretében lejtött Budapestről Pirkner János orsz. állategészségügyi főfelügyelő is. A kiváló vendégek már kora délelőtt br. Bánffy György elnök, br. Feiltsch Arthur erdőigazgató és a kiállítást bíró bizottsági tagok kíséretében kivonultak az állatkiallítás területére, a hol mindent részletesen megismerhettek. Az állatkiallítását tetszését teljesen elnyerte. Innen d. e. 11 órakor a kolozsvári gazdasági tanintézetbe ment megtekintette annak berendezését. Délben a Központi Szállodában a kiállítást intéző férfiai társaságában ebédelt.

Fogatok díjazása. Ma d. e. folyt le a verseny-fogatok díjazása.

Az eredmény a következő:
I. díj gróf Wass Jenő, 300 fe.
II. díj Betegh Ferencz 100 fe.
Kis hámos lovaknál egy díjat, 100 frot Ilyés Viktor nyert.

Négyes fogatoknál I. díj Jósika Andor 500 fr. II. díj Wesselyi Miklós 200 fe.
Hátas lovak díjazása. Nagy hátas lovaknál I. díjat nyert Teleki Sámuel, 250 fe. II. díjat Zeyk József 200 fe.

Kis hátas lovak versenyénél Jósika Gyula báró I. díj 200 fe. Zeyk József 100 fe.

Kitüntetés állatok lefénképezése. Az Erd. Gazdasági-egylet kiállításán első díjat nyert állatok közül tizenkettőt lefénképezett a bizottság Kató József fényképész által. A lefénképezett állatok fotografiai ki lesznek állítva.

Kocsik járatása. Az állatkiallítás területén a kocsik járatása ma reggel megkezdődött. Gyönyörű kettős és négyes fogatok ügtek a kiállítási köröndön kísérve a nagy közönség általános érdeklődése által.

Bankett. Diszes bankett volt tegnap délelben a Nagy Gábor központi szállodájában, az állatkiallítás juri tagok tiszteletére. A banketten jelenlévők névsorát tegnap már közöltük. Az első felköszöntőt gróf Bánffy György tartotta, a király ő Felsőjére emelve poharat. Sigmund Dezső képviselő a kormány küldöttjére Losonczy Mihály miniszteri tanácsosra köszöntött. Gróf Pálfi Géza ezredes a szakosztályt elvitt. Bethlen András gr. kijelenté, hogy együtt küzd, együtt érez az erdélyi birtokossággal. Voltak idők, a midőn a birtokosság rohamos bukását kellett siratni. Ez most, hála istennek nem történnik. Az elnökre emel poharat, ki ösöitől örökölt vagyonát nyelve, ki sikerdus munkásságával lekötözi a közönséget, halálra kötelezi a nemzetet. Kornis Viktor gróf a rendező bizottságot elvitt. Bánffy György gróf a társaságot gyűrűhez hasonlítja, melynek élkező Bethlen András gróf. kire poharat emel. Albach Géza polgármester a juri tagokra és br. Wesselyi Bélára emel poharat. Szentkirályi Ákos Sigmund Dezsőre poharat. Szentkirályi Ákos Sigmund Dezső a kiállítók, Bánffy Miklós gr. a sajtó jelenlévő képviselőire emel poharat.

Gajzágó Antal az erdélyi gazd. egylet és annak távol levő elnöke, Kornis Viktor elvitt. E. G. E. titkárát, Tokaji Lászlót. Sigmund Dezső az E. G. E. elnökét, Jósika Gábor bárót elvitt. Kornis Viktor gr. Szentkirályi Kálmán dr.-ra ürit poharat. Szentkirályi Kálmán Bethlen András grófra mond pohárköszöntőt.

A társaság ezután feloszlott s egyik része folytatta a bírálatokat, a másik rész pedig a fogarasi ügyben tartott értekezletre vonult.

A kiállítás napirendje: (Vasárnap). Szept. 1-én d. e. 10-11 óráig a díjak ünnepély s kiosztása; 11-12 óráig a díjazott állatok elővezetése; d. u. 4 óráig a lóvásár és loárverés, valamint az árverésre bejelentett más állatok árverése, 4-7 óráig zene. — Belépti díj e napon 30 kr.

Gyermekek, katonák (az őrmesterig bezárólag) és az Á. V. E. a fentemlített díjak felét fizetik.

Névre szóló állandó belépti jegy, mely mind a három napon tulajdonosa által hányiszor belépésre használható, dbonként 2 frtért váltható.

Értesítés. A „Kolozsvári Zene-Conservatorium”-ban az 1895-96-iki tanév f. évi szept. hó-9-ik napján kezdett vévén, van szerencsénk a t. érdeklőtetek tájékozásul a következőkkel értesíteni: 1. A beiratások f. évi szept. hó 2-től 8-ig az intézet helyiségében (városi vigadó) eszközöltetnek. 2. Beiratási díj minden növendéktől 1 frt, o. é. 3. A tandíj a tanév első és utolsó havára az iskolaiúgyi rds. értelmében a beiratáskor fizetendő. 4. Hazai illetégek a választmányhoz címzve, a beiratás alkalmával nyújthatók be. A szeptember hó 15-én tnl beérkezett kérvények figyelembe vehetők nem lesznek. 5. A tanítás tartamának leg-nyolcórás ideje egy egész tanév. 6. Oktatás nyújtatik a zeneművészet összes ágaiól (ének, zongora, orgona, hegedű, gordonka, nagy-gordonka, fuvola, hangszerek, összehangzatlan, karének)

kezdettől a leg magasabb kiképzésig. Kolozsvárt, 1895. évi augusztus 28. Az elnökség: Gr. Beldi Ákos, elnök. dr. Gyalui Farkas. titkár. Farkas Ödön. igazgató.

A kiállítás tegnap délután rendkívül látogatott volt. Délután zene játszott s a fogatok járatása megkezdődött. Csikai zenekara játszott, a buffet zsúfolásig tele volt. A kiállítás pénztára nagy forgalmat csinált.

Öngyilkosság. Említettük tegnap, hogy Stein Adolf kolozsvári kereskedő öngyilkosságot követett el. Az alig 30 éves fiatal családapa súlyos lábajja miatt vetett véget életének. Az öngyilkos zsebében levelet találtak, melyet csütörtökön este fél 9 órakor írt s melyben nejlől és gyermekétől érzékeny búcsút vesz s kéri a jejét, hogy gyermekét gondozza. A szerencsétlen férfit holnap d. u. 3 órakor temetik kiltközép-utczai lakásáról.

Színházi hírek. Megyeri gyöngykezdése folytán a mára hirdett „Mi történt az éjjel?” ez, új bohózat helyett a „Számár-bőr” 9-edszor kerül előadásra. Megyeri szerepét Szerémi Z., a P. Szép Olga szerepét Horváth Paula játssza. „Az arany ember” Jókai népszerű regényes színműve kerül színpadra vasárnap este. A főbb szerepeket Hunyadi M., K. Gerő Lina, Horváth P., Szolinszky, E. Kovács Gy., Szentgyörgyi, Péchy, Góth stb. játsszák. „A kis hörség” ezim alatt pompás énekes francia vígjátékot fogunk látni a jövő héten. A fő szerepek Sipos Etel, Vendrei, Hegedűs, Szerényi, Szentgyörgyi stb. kezében vannak. A mulatók utjanságára már most felhívjuk a közönség figyelmét.

Színház. Tegnap este Sardou hatás-vadászó színművét a „Szókimondó asszony”-gát, melyet a francia színpadon csak az újból feléledt Napoleon kultusz, minálunk pedig a kiváló személyesítők (Blaha L., Hunyadi, Szirmai, Kovács Gy.) tudnak csak műsoron tartani.

A tegnapi előadás jó volt. A czimszerepet Hunyadi Margit töltötte be jól, kedves csiszolatlansággal játszva meg szerepét. Napoleon a vendég Szirmai Imre adta, finom kidolgozással és tartozkodó öntudatossággal. Az igazi Napoleon adta, annak prózával, gögyével és eredetiségével s mind a három bemutatott szerepe közül ebben mutatva be legelőnyösebben önmagát. Zajos jelenet nem igen voltak, hiszen nem szenvedélyt, hanem gőgöt, bizságot kellett visszatükröztetnie. A többi szereplők közül (a darabnak tulajdonképen csak két szerepe van) még Góth, Beregi, Péchy említetők, (—r.)

Dr. Szádeczky Lajos, a kaukázusi expedíció tagja ma este Kolozsvárra érkezik.

Értesítés. Az öreg Salamon János és fia Vilmos kintűn zenekara Ács Ferencz „Kispipa” vendéglőjében ma este játszani fog.

Beiratások az állami tanítónőképző gyakorlati iskolában ez idén nem eszközöltetnek, mert az összes helyekre a tanítói árvaház növendékei vétettek föl. Az igazgatósg.

A honvédség a nagygyakorlatokon. Az ősi nagygyakorlatokon, a melyeken a király is részt vesz, három kerületnek a honvédsége is tart ezuttal gyakorlatokat. Ezek az V-ik székesfehérvári honvédkerületnek, — és a VI-ik erdélyi kerületnek a csapatai. — Az utóbbinak kolozsvári ezrede, 21-ik ezred már zenekarral fog a király előtt megjelenni. Érdekes, hogy a cseh muzsikuskon kívül sok magyar fiú is belépett e zenekarba. Az ezredhez hatszáz tartalékos vonul be 35 napi fegyvergyakorlatra.

Ősi verseny. A kolozsvári kerékpáros egylet szeptember 8-án tartja meg az idén utolsó pályá versenyét, mely iránt spotkörben nagy érdeklődés nyulván, mint éltetülünk, számos új erők fognak nevezni, mitálta a n. érd. Közönségnek alkalma lesz néhány érdekes versenyszámban gyönyörködni.

Tűzijáték. Vasárnap este a sétatéri tavon fényes tűzijáték lesz, melyet az öreg Szabó Ferencz pyromechánikus fog rendezni és külföldi utjának a tapasztalatait fel fogja használni. D. u. 5 óráig kezdve a tűzoltó-zenekar fog hangversenyezni.

Értesítés. Értesitem az igen tisztelt szülőket arról, hogy a nagy-utczai városilag segélyezett kisdudorodában, a 3-6 éves kisdudok beiratása f. é. szept. 1-én veszi kezdetét. Urschitz Anna Gabriella.

A kolozsvári ág. evangélikus népiskolában a beiratások szept. 1. 2. 3 és 4 napján délelőtt 9-12 ig és délután 3-5-ig eszközöltetnek iskolai épületünk (belmagyar-utca 2-án) emeletében. A rendes tanítás 1. osztályba a 6-ik életévüket betöltött gyermekek vétetnek fel. korukat keresztlevelel kötelesek igazolni. A himlőbeoltás minden beirarkozandó gyermek részéről orvosi bizonyítvánnyal igazolandó. Az igazgatósg.

Gyászjelentés. Az erdélyi szabadelvű párt egyik vezérének elhunytáról kaptuk a következő szomorú jelentést: Mező-Kövesdi br. Huszár Károly, es. és kir. kamarás, a főrendiház tag, a saját, mint neje: Mező Kövesdi báró Huszár Károlyné szül. Hidvégi gróf Nemes Mária, leányai: Mária-Terézia és Margit, nővérei: Bethleni gróf Bethlen Árpád, gyermek: Ádám, Róza; Mező-Kövesdi báró Huszár Klára, brüni tisz. alapítvány-bőlg; Uzoni gróf Beldi Kálmán, Mező-Kövesdi báró Huszár Erzsébet; férje Uzoni Gróf Beldi Kálmán, gyermekei: Erzsébet, György,

Rózália Kálmán, Judit, Gergely, továbbá nagybátyjai: Mező-Kövesdi báró Huszár Sándor, Mező-Kövesdi báró Huszár Ádám gyermekei: Ilona, Pál és néhai Mező-Kövesdi báró, Huszár Erzsébet, férjezet Bethleni Gróf Bethlen Camillo, — fia Március nevében szomorkodott szívvel jelenti felejtethetlen jó apja, illető ipjók, nagyapjok, öcsese, bátyja és unoka öcsese Nagyméltóságú idős Mező-Kövesdi báró Huszár Károly V. B. Tanácsos, Cs. és Kir. Kamarás, országyűlési képviselő stb, folyó hó 30-án reggeli 8 órakor, a hallotti szentségek fevétele után, 67 éves korában történt gyászos kiáltást. Hült tetemei szept. hó 1-én d. u. 4 órakor fognak az elhunyt kiltorda-utczai 5. sz. lakásán be-szenteltetni és a kolozsvári köztemetőbe ide-iglenesen elhelyeztetni és onnét örök nyugalomra n családí sírbaoltva Abafájra vitetni.

Az unitárius leányiskolában az 1895-96-ik tanévre szóló beiratszok ez évi szeptember 1-től 6-ig tartatnak az iskola h-szappanyutczai helyiségében. Beiratsz díj 60 kr. Nyugdíj illeték 15 kr. Tandíj havonként 50 kr. Papézn egész évre 1 frt. Iszlai Márton, igazg. tanító.

Tudomásul. Az aug. 26-iki értesítéshez potlógat tudatni kívánom a tisztelt szülőkkel, hogy nemcsak a beiratás, hanem a tanítás is ezen évben meg itt a belfarkastczai 9. sz. alatti iskola-épületben fog tartatni. Vidéki növendékek teljes ellátása fölveszek. Tatiás Ferencz, igazg. tanító.

A kolozsvári nőiápr iskolához megválasztott munka-tanítóné Gilyányi Margit k. a., ki a nőruhazabás, varrás és pipere szakra lett hiva és kiképztetését a bécsi Schack Ad. Vilmos-éle intézetbe nyerte, állását sept. 1-én elfoglalja. Ezen kintűn szakor megnyerese közhajt képezett, hogy a tanítás nál kezdése adasék és heti több órán behatóbban kezeltessék. Ugy a rendes, mint rendkívüli tanítványok részéről, tett tudakozások azon reményt nyujtják, hogy ezen szak nagy látogatottságnak fog örvendeni.

Fejér Irénke kisasszony a tegnap tartotta első czimbalom-hangversenyét a Stadler-kertben. Ugy látszik a közönség nem vett még tudomást róla, mert alig egy két fiatal ember képezte a hallgatóságot; de tudom, hogy nem is bánták meg részvételtüket, mert ritkán hallották ily kintűn játékot ezen az eredeti magyar hangszereken. Részünkről is melegen ajánljuk a műpártoló közönség pártfogásába alig tizenöt éves művésznőt, a ki még csak pár napig fog Kolozsvárt maradni.

Kimutatás. A felszámolás alatt levő erdélyi pinze egyet bortermelők szövetkezetének vagyon kimutatása 1895. július 31-én. Vagyon: Kintlevő követelések 50350 frt 99 kr. Bizomány számla 39 frt 85 kr. Kész pénzkészlet 482 frt 81 kr. Összeg 50873 frt 65 kr. Teher tartozások 1884 frt 69 kr. Maradvány, mint valószínű tiszta vagyon 49488 frt 96 kr.

Emilitük, hogy Borbély Gyurka tanár külföldi utjáról hazacérköt. Erre vonatkozólag utjában a következő levelet vette tőle lapunk egyik belmunkatársa a tegnapi kelettel: „Kedves Pista barátom! Földig borulok s borulok, halát adunk simádkozunk, azaz, hogy áldozatot tesszünk minden csurgónál, hogy Bulgáriában nem llttek, s a Fekete tengerbe nem borultunk bele. Kisziámból hozunk ciprus-ágot, a Balkánból egy-egy tekenős hékát. Stanatinapolyból hajón jöttünk Kisztenzdeig, hol Ovidius római lyrikusnak hatalmas szobra van, ide száműzte azt Auguszus császár, mert igen szerette a lányát, Juliát. Sokat sirt itt e poéta. Innen egész Dobrudzsán át Brailág kerekettünk, itt át a Dunán Moldovába s óriási Z betűket csinálva az ojtosi szorosig, innen fölhágtunk s lelejtettünk egy csapásra Kézdivásárhelyre dr. Balogh Vendelhez, kinél uriasan urizáltunk, felelevenítve az athletai időket és életet. — Sepsí-Szentgyörgyön át Sepsí-Köröspatakra Simó János fiatal papnál lebzselünk most, de olyan jól esik a hazai levegő. Kintűn egészében valánk mindig s vagyunk most is. Oláh-bolgár-töröknök nincs utja, a mi van, járhatlan, roppant sokat gyalogoltunk a hátról hazafelé, s kivált itt Háromszéken kintűn ut van. Szombat reggelre otthon lesznek. Sepsí-Köröspataki, 1895. augusztus hó 29-én Gyurka.”

Bánffy ünnepeletése. Sz. Somlyórol írják: Városi képviselőtestületünk tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott a tárgyban, hogy miként fogadják báró Bánffy Dezső miniszterelnököt, választókerületünk országyűlési képviselőjét. A miniszterelnök szeptember 10-ikén a délelőtti vonattal fog városunkba érkezni s az nap fogja képviselői beszámoló beszédét megtartani. A város a magas vendégfogadtatására pártkülönbség nélkül nagyban készül. A tegnap tartott képviselői közgyűlés a fogadtatás költségeire 300 frtot utalt ki, s a fogadtatás programjának megállapításával a polgármestert bizta meg. Kimondotta, hogy három diadalkapu fog felállítatni, a város fel lesz lobogozva s kiylágítva s a vasúti indóháztól polgári lovasbandérium fogja az ünnepélyes bevonulást bekísérni.

Közönség köréből.

T. Szerkesztő ur!

Hogy Kolozsvárt minden közegészségügyi botrány megtörténhetik az nem csak köztudomásu, hanem közmondásos dologg is vált. (Áldassék érte polgármesterünk és főorvosunk szent neve!)

E rovat alatti közleményekért a felelősség a beküldőt illeti.

Szerk.

az temetik el

zen felesége mellé,

Igy történt meg a napokban — és történik meg valószínűleg minden nap — hogy a nagy keletnek örvendő dinyéket a szeméthordókocsikon szállították a vasutól be a városba, méltó megbotrányozására minden intelligens embernek.

Ha ezek a dinyék csak a Barta János főorvos ur és más illetékes hatóság közegek asztalára kerülnek nem szólnánk semmit, de úgy hisszük, hogy igen sok intelligens modern izléstű polgár van ennek a városnak, a kik méltán felháborodnak, ha azt látják, hogy némely dinyeárusok mi különbséget sem tesznek arra nézve, hogy embernek vagy pedig sertéseknek való ételműket szállítanak-e.

Épen ezért szigorú felügyeletet és ellenőrzést kérünk e közegészségügyi botrány ügyében. A dinye-elárusítókat pedig figyelmeztetjük, hogy jövőben mindazok neveit nyilvánosságra hozzuk, a kik dinyéiket szemétes-kocsikon fogják szállítani.

Egy szemtanu.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Apponyi programja.

Budapest, aug. 31.

A Neue Wiener Tagblatt munkatársa meglátogatta gr. Apponyi Albertet a magyar nemzeti párt vezérét s megkérdezte tőle, hogy jövőre mily állást szándékozik elfoglalni a jelenlegi kormánnyal szemben.

Apponyi e kérdésre kijelentette, hogy az a mód, melylyel br. Bánffy Dezső miniszterelnök az ügyeket vezet, minden egyébb, csak nem megkönnyítse a közjogi alapon álló pártok egyesülését.

Legujabban a választási lajstromokat úgy állították össze, hogy az ellenzéki elemeket erőszakosan kitörölték. A kormány máris megtesz minden intézkedést, hogy a jövő választásoknál csökkentse az ellenzéki választók számát.

Magától értetődik — mondá a nemzeti párt vezére — mi kifelé, miként az idén, ugy jövőre sem fogjuk megengedni, hogy ez az ellentét kifejezésre jusson, de otthon elkcsere-dett harcot fogunk vívni.

Pásztor-levél.

Budapest, aug. 31.

A püspökök ma nagy konferenciára gyűltek össze. Vaszary herceggprimás elnököl. Megfogalmazták a közös pásztorlevelet.

Meggalt Károlyi Gábor.

Budapest, aug. 31.

Károlyi Gábor gróf országgyűlési képviselő ma reggel szívszélhűdésben meghalt.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

Egy 5 középosztályt végzett fiatal ember

irodában szeretne alkalmazást találni.

Pályázik írni vagy gyakornoki állásokra is.

Megkeresések a körülmények megfelelő-sével a kiadónálba kéretnek.

JELES MATURANS, ORVOS-NOVENDÉK

gymnasista mellé

tanítónak ajánlkozik.

Esetleg angol nyelv tanítását is elvállalná.

Lakás: Sétatér-u. 16. sz., jobbra, földszint.

A Kolozsvármegyei Takarékpénztár

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Elfogad betéteket 5%, naptól-napig számított kamattal.

Kölcsönöket nyújt ingatlanokra és személyes hitelre.

6 —

Az 1896. ezredéves országos kiállítás

alkalmából az állam által engedélyezett magyar

osztály sorsjáték sorsjegyei mindkét

huzásra egészben és 1/10 részekben a Kolozsvári

Takarékpenztár és Hitelbank főtéri változtatás

már kaphatók.

100,000 sorsjegy 31,499 nyeremény

esik 5,600,000 korona értékben.

Legnagyobb nyeremény 400,000 korona és 600,000 korona jutalom.

Első huzás 1895. okt. 16-19.

Második huzás 1895. decz. 6-14.

Ara egy egész sorsjegynek mindkét huzásra 40 frt. Ara 1/10 rész sorsjegyeknek mindk

Haszonbérbeadási hirdetemény.

Közhírre tetetik, hogy a kolozsvári Szt.-Erzsébeth aggháznak Méra községben és annak határára lévő birtoka, beleértve az Andrásházi praediumban lévő is és a Nádos-folyón lévő két (2) lisztelő malmát is, a folyó 1895. október 1-ő napjától kezdve Hat (6) egymásután következő évekre árverés útján haszonbérbe adjatik.

A haszonbér tárgyát képező birtok azon részekből áll, melyek a Grün Salamonéval 1890. évi február 20-án kötött haszonbéri szerződésben megjelölve vannak, mely szerződés az Aggház al-gondnokánál: Dr. Szombathelyi Józsefnél, kinek lakása Kolozsvárt, a Diána-fürdő telkén van, megtekinthető.

Az árverés csak írásbeli zárt ajánlattal történik, melyben az árverezni szándékozó köteles megjelölni az általa szándékolt évi bérösszeget, mely 2500, azaz: Kétezeröttszáz forintnál kevesebb nem lehet és tartozik zárt ajánlatját 1895. évi szeptember hó 15-ig a fennmilitett Dr. Szombathelyi Józsefhez beadni; azonban az Aggház előjárásának joga leand az ajánlattevők közül azt fogadni el haszonbérelőnek, a kit a legegyszerűbbnek fog találni, vagy pedig egyiket sem fogadja el.

A haszonbéri szerződés feltételei általában véve a fennmilitett szerződésben írt feltételek lesznek a változható viszonyok szerint változtatásokkal vagy módosításokkal; azonban előre is kikötetik, hogy a haszonbérő köteles lesz egy 1/4-ed (háromnegyed) évi bérnek megfelelő és az Aggház előjárásának nézete szerint elfogadható biztosítékot adni, különben a szerződés meg nem kötődik; továbbá, hogy köteles a haszonbérő az évi haszonbért felőli előleges részleteket fizetni és hogy köteles az Aggháznak mindennemű mérai adóját, pótdóját és községi terheket, rovata-lokat s fizetéseket hordozni a haszonbérben felül, kivéve az erdőkre eső adót és járulékot, mert az erdők egyáltalában haszonbérbe nem adhatók.

Kolozsvárt, 1895. évi augusztus hó 27-én.

608. (2—2) **A Szt.-Erzsébeth Aggház gondnoksága.**

A „BIASINI“-szállodában

KOLOZSVÁRT

Királyunk Ő Felsége itt időzése alkalmából a mai nap-tól kezdve szeptember 25-éig a következő árak mellett szobák 3 napra előre fizetve bérelhetők:

Első emeleti és földszinti utcai kettős szobák három ágyval, három napra (szept. 21., 22., 23.) 18 frt.
Első emeleti utcai szobák két ágyval három napra 9 frt.
„ „ udvari „ „ „ 7 „ „
„ „ „ egy „ „ 5 „ „ 50 kr.
Földszinti „ „ „ „ „ 4 „ „

— Minden külön ágy 1 frt naponta. —

Megrendeléseket elfogad: a „Biasini“-szálloda kezelőse Kolozsvárt. 611. (1—3)

Bel- és külföldi posztó és gyapju-szövet

Vagyok bátor a helyi és vidéki nagyérdemű közönségnek a legfinomabb és legizlésebb

BEL- és KÜLFÖLDI POSZTÓ és GYAPJU-SZÖVETEK GYÁRI RAKTÁROMAT

nagybecsű pártfogásába ajánlani.

Raktáron vannak már a legutolsó divatu őszi és téli, különösen nagy választékú fekete és szalon-ruhákhoz való kelmék.

Kivánatra rövid idő alatt ruhákat leg-pontosabban elkészítik.

609. (1—x)

Teljes tisztelettel

Fiók-raktár:
Maros-Vásárhely.
(Széchenyi-tér.)

REIKOVITS H.,
Kolozsvárt, Belmagyar-utca 7. sz.

Pontos és szolid kiszolgáltatás!

V E T Ó M A G.

ŐSZI BUZA, tiszavidéki faj, rozsda és megdőlésnek ellenálló, rendkívül korán érő.

ŐSZI BORSÓ, teljesen fagyálló.

Kapható:

554. (3—5)

GRÓF TELEKI ARVÉD
drassói uradalmában, u. p. Koneza.

Az „ANKER“

élet- és járadékbiztosító társaság.

Igazgatóság:
Bécs, I., Hoher-Markt II.
„Anker-Hof.“

Magyarors. vezérképviselősg.:
Budapest, Deák-tér 6. sz.,
„Anker-udvar.“

Társasági vagyon 106 millió korona.
Eddigi kifizetések összege 173 millió korona.
Biztosítási állomány 230 millió korona.

Megtámadhatlan kötvény.

Biztosítás háboru esetére.

Mértányos feltételek.

Nagy nyereségek.

Felvilágosítással szolgál Puskás Béla erdélyrészi vezér-ügynök Kolozsvárt, Szentgyörgy-utca 29. sz. alatt, valamint a tár-saság összes ügynökei.

534. (5—12)

SOMLYAI MIHÁLY

üveg-, porcellán-, lámpa és háztartási eszközök raktára
Kolozsvárt, Belhid-utca 17. szám,
Ferencz és Társa fényképészek palotájában.

Ajánlja ujonnan berendezett nagy raktárát gyári árakkal,
ugymint:

ASZTALI, TEA-, KÁVÉ-, MOSDÓ-KÉSZLETEK,
Cseh- és Angolország legjelesebb gyáraiból.

FATÁLCZÁK üveg-festményekkel.
Vázák, gyümölcs-tálak, bambusz-asztalok, asztal-diszek.

ÜVEG-KÉSZLETEK, DITMÁR-LÁMPÁK.
China-ezüst disztárgyak jótállással.

Ablak-üvegezés egy helyben, mint vidéken.
— KÉPKERETEZÉS. —

Valódi Hardtmuth-kályhák és kandallók minta-raktár
Belmagyar-utca 9. sz.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve,
maradok kiváló tisztelettel

600. (3—x)

Somlyai Mihály.

Ullmann F.

czim- és czimer-festészeti műterme,

zászló és disztitési tárgyak gyártása,
Kolozsvárt, Óvár, Serház-utca 9. sz. (a Városi serházban.)

Ő Felsége apostoli királyunk fogadtatása alkalmából elvállal bár-minemű leg egyszerűbbtől a legdiszesebb és a legnagyobb igények-nek megfelelő

diszletek készítését,

ugymint:

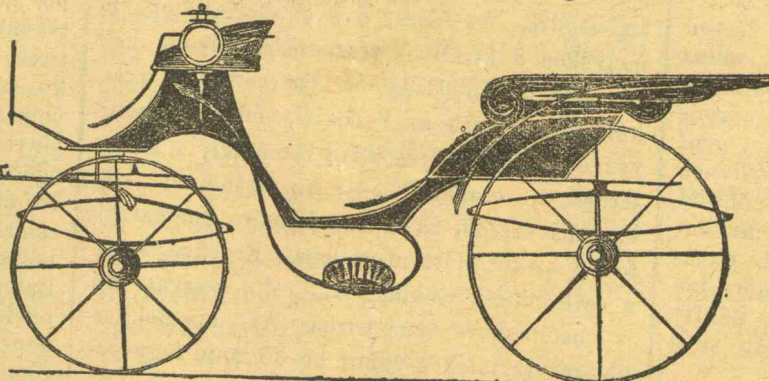
diadal-kapuk tervezését, feállítását, ablak-, erkély disztitést, ugyszintén bármily méretű és minőségű zászlók, czimerek, monogrammok, „Isten hozott!“ stb. stb. feliratok készitét-sét a legjutányosabb árban és a legszebb és legizlésebb kivitelben.

Megrendeléseket kérem mielőbb tudatni és átadni, ne-hogy idő rövidség miatt fennakadás történjen.

587. (3—11)

A berlini nemzetközli ipar-műkiállításán
1895-ben dísz-oklevéllel, keresztel és arany éremmel
lett kitüntetve.

UDVARI ANDRÁS kocsikészítő,
Kolozsvárt, Hidfő-utca „Zöldfa“-vendéglő mellett.

Bátorkodom föl hívni a nagyérdemű közönség becses figyelmét
üzletemre, hol készítek mindennemű ruganyos fényűzésű kocsikat;
elvéallalok nyerges (szatler) és fényező munkákat a legjutányosabb
ár mellett.

Megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.
Raktáromon mindig nagy készletet tartok megtekintés végett
s a nagyérdemű közönség rendelkezésére állok.

Nagybecsű pártfogását kérve
555. (7—40)

tisztelettel

Udvari András,
kocsi készítő.

A Teutsch-féle borok

472. (9—x)

kaphatók:

Kolozsvárt
Segesváry és Társainál.

Marosvásárhelyt
Kaupe & Eckwert.

Brassóban
Hesshaymer J. L. & A.

Székelly-Udvarhelyt
Gál János.

Nagy-Szebenben
Billes János.

Szolnokon
Nerfeld Ferencz.

Szász-Régenben
Maroscher Arnold.

Budapesten
Molnár Gyula,

Beszterczén
Fleischer Testvérek.

Vácz-körut 49.

Bécsben Joh. Schönbichler, I. Wollzeile 4.,
I. Tuchlauben 28.

Alois Ratzeck, VII., Mariahilfstrasse 88. utak
kereskedéseiben raktár árakon.

Továbbá számos fűszer- és
csemege-üzletek, elsőrendű kávéházak,
valamint nagyobb vendéglők és szállo-dákban a monarchia minden részeiben.

TEUTSCH B. JÓZSEF borosztálya Segesvárt.

Legjobb és mégis legolcsóbb FÖDÉLCSERÉP, Szent-Királyi Árpádnál SZÉKELY-UDVARHELYEN.

1000 lapos cserép például a kolozsvári pályaudvarig
15 frt 50 krba kerül.

Tudakozódásokra további értesítés.
17. (34—52)

A nagyérdemű Hölgy-közönséghez!!!

MI AZ IDEI TÉLI DIVAT???

A mit a Belmagyar-utca 1. sz. „Központi
szálloda alatt lévő

NŐI-RUHA RAKTÁRBAN

megtekinthetni.

Ugymint: Jaquettek, köpenyek, gallérok,
valamint mindenféle szörme-árúk.

Mind külföldi modellek után.

Ismert szolid áraim és pontos kiszolgálásom a n. é.
vevő közönségnek további pártfogását remélnem enge-dik, mit kiérdemelni legfőbb törekvésem leand.

Maradok kiváló tisztelettel

612. (1—3)

Weitenstein Mari,
női felöltők, bunda, muff és sapka-raktára.

Angol és franczia ujdonságok!!!

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

PORTLAND CEMENTET

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti
állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsvárt kapható:

SEGESVÁRY és TÁRSAI kereskedő uraknál és TESSITORI
és GURISATTI beton-vállalati cégnél.

586. (7—x)

AJÁNLIJA

PÁNCZÉL IMRE

fűszer-, csemege- s elkülönített
helyiségben berendezett

„festék-üzletét“

Kolozsvárt, Hid-utca 18. sz.

Pontos kiszolgálás, tisztán kezelt árúk a legol-
csóbb árak mellett!

Elárusítás nagyban és kis mértékben.

583. (4—x)

NEMZETI LOBOGÓK.

Czenti méter hosszu	200	250	300	350	400	450	500	550	600
80 cm. széles fél Gyapju-kelméből	2-25	2-75	3-25	—	—	—	—	—	—
130 cm. széles fél Gyapju-kelméből	2-75	3-25	3-75	4-50	—	—	—	—	—
170 cm. széles fél Gyapju-kelméből	—	3-75	4-50	5-50	6-50	—	—	—	—
250 cm. széles fél Gyapju-kelméből	—	—	—	6-50	7-50	8-50	9-50	10-50	11
100 cm. szél. egész Gyapju-kelméből	3-—	3-50	4-—	—	—	—	—	—	—
150 cm. szél. egész Gyapju-kelméből	—	4-50	5-—	5-50	6-—	—	—	—	—
200 cm. szél. egész Gyapju-kelméből	—	—	6-—	7-—	8-—	9-—	10-—	—	—
300 cm. szél. egész Gyapju-kelméből	—	—	—	—	—	11	12	13	14

Rudak készítése lándzsával, vagy anélkül,
egy vagy három színre festve, 3 napi időt vesz igénybe;
s kérjük előre gondoskodni, mivel a megrendeléseknél sor-rendet tartunk.

POSZLER és TÁRSA

Kolozsvárt (Hungária-szálloda alatt.)
613. (40—100)